

SZERKESZTIK:
KESZLER JÓZSEF, REINER FERENCZ és SCHÜTZ MIKSA.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Évenként 20 iv zenemelléklettel; több arckép és képzőművészeti melléklettel.
Egyes szám ára 20 krajczár.

Szerkesztőség: Váci-utca 3. sz.
Kiadóhivatal: Gránitos-utca 6. sz.

TARTALOM.

ZENE: Az országos dalörnnep. — HENRY BLAZE DE BURY: Meyerbeer utolsó partitúrája. — MAJOR J. GYULA: Bayreuth. — Zenészeti hírek.
SZÍNHÁZ: — Színházi hírek.
KÉPZŐMŰVÉSZET: M. F.: Az új akadémia épületteről és a műegyletről. — Képzőművészeti hírek.

AZ ORSZÁGOS DALÁRÜNNEP.

Miskolczról a következő tudósítások érkeztek eddig az országos dalárünnep lefolyásáról:

Miskolcz, aug. 6.

Ma este érkeztek vendégeink, az országos dalárünnep résztvevői, a legtöbb hazai dalárda képviselője. A vendégeket hozó különvonatot viharos éljenzések fogadták. A menet, mely a helybeli egyesített cigányzenekarok hangjai mellett indult meg a városba, imponáns látványt nyújtott; az ablakokból mosolygó arczu hölgyek virágokat szórtak alá. A városháza előtt a díszmagyarba öltözött Soltesz Nagy Kálmán polgármester üdvözölte a dalárokat a következő szavakkal: «Tisztelt uraim! Kedves vendégeim! Miskolcz város hatósága élén, a város közönsége nevében örömtől telt kebbel üdvözölöm hazánknak körünkben megjelent dalegyleteit. Itt van tehát a rég várt pillanat, midőn honunk dalárait Miskolcz kebelébe fogadja s kitarja előtte ama drága kincset, mely nélkül az élet gyötrelem, melylyel az élet boldogság: hogy megoszsa barátságát, hogy jelét adja magyar vendégszeretetének. Itt vannak önök az ős Avas aljában, sőtét Bükk árnyában, hogy lobogtassák s új babérokkal övezzék már is koszoruzott zászlóikat. Itt vannak, hogy édes hazai hangokon műveljék, terjeszszék a nemzeti kulturát s hirdessék a magyar szellemet. Üdvözlöm önöket! Legyenek meggyőződve s vegyék tőlem azt a biztosítást, hogy Miskolcz lelkes közönsége örömmel várta kedves vendégeit s nagyobb lesz öröme, ha önök ama hitet és meggyőző-

dést nyerendik, hogy szerető barátok között, honfiak s testvérek között vannak. Legyen Miskolcz város a magyar dalárok új dicsőségének helye, legyenek és maradjanak Önök a magyar dalművészet kitaró bajnokai. E hitben és reményben, mint honfitársakat, mint testvéreket fogadja Önöket Miskolcz város közönsége. Eljenek sokáig!» A hangos éljenzéssel fogadott beszédre id. Ábrányi Kornél válaszként, megköszönve Miskolcz város közönségének a szíves vendéglátást. — A fogadtatás után a dalárdák zászlóit elhelyezték a városháza nagytermében, a dalárok pedig lakásaikra tértek. — Este 8 órakor ismerkedési estélyt rendeztek a Korona vendéglő udvarán, mely zsufolásig megtelt díszes közönséggel. A dalárok rögtönözve férfinégyeseket adtak elő. Legtöbb tetszést aratta a debreczeni dalárda, mely a «Pepi tante»-ot énekelte szabatosan. A szegedi dalárda Gaal Ferenc «Imádságom» című mű-négyesét, az ungvári Liszt Ferenc «Cantate»-ját adta elő. A szegszárdi, rimaszombati és szatmári dalegysületek is megérdemlett tapsokban részestültek. A kedélyes ismerkedési estély 11 óra után ért véget.

Aug. 7.

A ma reggel 8 órakor egybehívott előleges értekezleten Ábrányi Kornél titkár átvette az egyletek kiküldötteinek megbízó leveleit; a jelenvoltak egyszersmind megállapították a versenybírákúl kijelölendő férfiak választási névsorát is. Tíz órakor nagy részvétel mellett, Vay főispán elnökléte alatt közgyűlés tartatott, melynek első tárgya a versenybírák megválasztása volt. Megválasztottak Bartay Ede, a dalárszövetség elnöke 33 szavazattal, Simontly Kálmán alelnök 29, Huber Károly orsz. dalárszövetségi karnagy 31, Hubay Jenő 27, idősb Ábrányi Kornél titkár 33, Engesser Mátyás 31, Pap Dezső miskolczi karnagy 32, Kovarcz Emil losonczy karnagy 25, Tóth Sándor hódmezővásárhelyi karnagy 27 szavazattal rendes és Ságth József budapesti zenetár, Gál Ferencz szabadkai zenedei igazgató pót-bírákká. Szavazott összesen 34 dalárda, egy szavazólap üresen adatott be. Megállapítottatott ezután a dalárdák mai versenyének sorrendje. Ma a következő sorrendben lépnek fel a dalárdák: sátoralja-

ujhelyi dalárda, szegedi polgári dalegylet kecskeméti, kassai, egri, rimaszombati, szegedi, munkácsi, ungvári, szatmári, kolozsvári Hilária, szentesi s szegszárdi dalárdák. Ezt követi a mintadalárdák versenye és pedig előbb a debreczeni s azután a pécsi dalárda énekel. A jászberényi dalárda az első díjra nem versenyez. A holt napi sorrend ugyancsak sors-huzás után következésképp döntetett el: Szatmár, Jászberény, Szentes, Kassa, kolozsvári Hilária, szegedi polgári, kecskeméti, sátoraljaúj helyi, ungvári, munkácsi, szegszárdi, rimaszombati, egri s szegedi dalárda. A közgyűlést az első össz-próba követte.

Délután három órára Bartay Ede, a dalárszövetség elnöke egybehívta az egysületek tagjait a holt napi közgyűlés napirendjén levő ügyek megvitatására. Ábrányi Kornél azt indítványozza, szólítsák föl az akadémiát, hogy a királyhymnus szövegére pályázatot hirdessen. A szövegre irandó zene megbírálását a dalárszövetség egyelőre magának tartja fenn. A pályázatra kitüzendő férfinégyesnél ne mondják ki, hogy abszolút becsű mű kívántatik, hanem a legjobb öt pályaművet küldjék meg az egyes dalárdáknak, melyek aztán azok közül tetszésük szerint választhatnak. A díszhangverseny és a mintadalárdák eltörölendők. A versenydarabok egy évvel előbb kitüzendők.

Ma este 7 óra után vette kezdetét a színházban a dalverseny, melyen tizenhat dalárda vett részt. Legkitünőbb volt a rimaszombati dalárda előadása. Erősen harcoltak egymás ellen az egri, ungvári, szatmári, pécsi és debreczeni dalár-egysületek. A színházban válogatotat közönség hallgatta végig az érdekes dalversenyt. A pécsi és debreczeni mintadalárdák csupán egymás ellen versenyeztek. A közönség zajosan tüntetett az egriek és ungváriak mellett, a pécsieket és debreczenieket egyaránt tapsolta.

Aug 7.

Ma este 7 órakor kezdődött az első dalverseny, a színház, melyben tropikus hőség uralkodott, zsufolásig megtelt a város intelligenciájával. Két páholy a jury számára volt fontartva. A versenydarab Huber K. «Talpra magyar» című

férfi négyese volt, melyet összesen 15 dalárda énekelt el egymásután. Eleinte azt hittük volna, hogy e folytonos ismétlés nagyon egyhangúvá fogja tenni az előadás menetét, de csakhamar meggyőződünk az ellenkezőről. Az ugyanegy darab előadásában nyilatkozó különböző fölfogás megfigyelése igen sok élvezetet nyújtott. A mi a tiszta intonálást és a helyes fölfogást illeti, első sorban a pécsi és debreczeni minta-dalárdák érdemelnek dicséretet, melyek közül az első jobban ragaszkodott a kottához és az előírt tempóhoz. Utánuk legjobbaknak találtattak az ungvári, egri, rimaszombati és kassai dalárdák. Különös rokonszenv tárgya volt a pécsi dalárda tenoristája, HOFFER KÁROLY, kit a közönség ismételten kihítt és megtapsolt. A hangverseny fél 10-kor ért véget és a közönség megelégedve távozott a színházból.

A reggel 8 órakor megtartott értekezleten mint képviselők meghatalmazásaik felmutatása mellett jelentkeztek: Balassagyarmatról Zelenka János, Debreczenből Márk Ede, Egerből Danilovics Pál, Győről id. Ábrányi Kornél, Harmonia társulattól (Budapest) dr. Hubay Károly, Hódmezővásárhelyről Tóth Sándor, Jászberényből Riszner József, Kassáról Willenrotter Henrik, Kecskemétről Máté Sándor, Kolozsvárról «Hilaria-egylet» König István és Gazi József, Losonczról Kovács Sándor, Munkácsról Popovics Andor, Orsz. zenetanárok egylete Budapestről Sággh József, Pécsről Gilli Alajos, Nemzeti dalkör Budapesten Droppa Károly, Nemzeti zenei Budapest Pensch János, S.-A.-Ujhely Dókus Gyula, Szatmár Bartha Endre, Szegedi dalegylet Szögedi Endre, Szegedi polgári egylet Priványi Pál, Szent-Jóó Károly, Szegszárd Boda Vilmos, Torda Iszlay Márton, Ungvár Zoltsák János, Zeneművészek segély-egylete Budapesten Engesser Mátyás, Nagy-Szebenből dr. Fülöp Ferencz, Marosvásárhelyről Lenárd József, Iglórol Schermann Samu, Kolozsvári dalkör Csiszár Károly.

aug. 8.

Ma reggel 9 órakor folytatták a közgyűlést a kaszinó helyiségében. Bartay Ede elnök megnyitván az ülést, fölolvastatja az elnöki jelentést az igazgató választmányának 1882. szept. 1-től 1884. aug. 6-ig folytatott működéséről.

Az igazgató választmány, a lefolyt két év alatt legfőbb törekvését s tevékenységét a debreczeni közgyűlés ama határozatára fordította, mely egy már rég óhajtott magyar «királyhymnusz» megteremtésére vonatkozott. Az egyesület minden tagegylete előtt eléggé ismeretes ez ügynek eredménytelen stádiumba való jutása. Az ig. vál. a rk. közgyűlés határozatához tartván magát, az első szövegkölteményi pályázat eredménytelensége után egy másodikat is közzétett s csakis annak szintén eredménytelensége után hozott oly határozatot, hogy ez ügy további megoldása s lebonyolítása kérdését a miskolczi közgyűlés elé terjeszti.

Ez ügy anyagi kérdésének megoldhatása tekintetéből az ig. vál. lelkes és felbuzdító felhívást intézett a hazai sajtó és az elnöki körlevél útján az egyes. tagegyleteihez és az ország közönségéhez. A daláregyesület tagegyleteinek nagy része

e tekintetben lelkes buzgalmat tanusított, míg, sajnos, a nagy közönség épen nem indokolható, közönyt tanusított a nemzeti magasztos eszme iránt. Az igazgató választmány által e célra alapított külön pénztárba a mai napig befolyt összesen 1085 forint 76 kr és 43 darab arany. A debreczeni orsz. ünnepély összes bevétele volt: 4966 forint 12 kr. s kiadása: 1734 forint 7 kr., tiszta bevétel: 3232 forint 5 kr.

Az egyesület rendes bevétele a lefolyt két év alatt volt 5354 forint 66 kr. és 10 db arany, kiadása 4822 forint 49 kr. Az ig. vál. a debreczeni közgyűlés határozatához hiven, nem mulasztotta el annak idejében a miskolczi ez idei orsz. versenyre is 20 db cs. k. arany pályadíjat kitűzni egy alkalmas versenymű kinyerhetőse céljából. — Az eredmény a beérkezett művek elbírálására fölkért bir. bizottság többségének ítélete szerint célra nem vezetvén, az ig. választmányának az idő rövidsége nem engedvén meg egy 2-dik pályázat kihirdetését, mely talán szintén nem vezetett volna eredményre, nem maradt más választása, mint az egyes. orsz. karnagyát fölkérni egy alkalmas verseny-négyes megírására, a ki e fölkérésnek készségesen is engedni sziveskedett. — Van jelenleg az egyesületnek 61 rendes tagegylete; a lefolyt két év alatt az egyesülethez a következő egyletek csatlakoztak, u. m. a komáromi, munkácsi, kolozsvári dalkör, egri, kecskeméti, h. m.-vásárhelyi ref. tanítók egyleti m.-szigeti polgári dalkör, a pesti férfi-dalegylet, iglói, kassai s nagyikikindai dalegyletek. A jelenlegi miskolczi orsz. ünnepélyen 42 tagegylef vesz részt, mintegy 800 bejelentett taggal, részint versenyzőleg, részint testületileg, közreműködve, részint pedig csak képviselőleg.

Ezután az elnöknek és a tisztikarnak a közgyűlés megadta a fölmentést, mire Mikuleczky miskolczi dalegyleti igazgató ideiglenes elnöke alatt hozzáfogtak az új választásokhoz. Szavazók voltak az egyes vidékeknek erre fölhatalmazott képviselői.

A választás eredménye a következő: Elnök: Bartay Ede (32 szavazattal), al-elnök: Simonffy Kálmán (33), titkár: Ábrányi Kornél (32), pénztárnok: Engesser Mátyás (33), tiszt. orsz. karnagy Erkel Ferencz (33), orsz. karnagy Huber Károly (32).

Központi választ. tagok: Erkel Ferencz, Nagy Agoston, Bogisich Mihály, Sipos Antal, Pencs János, Sággh József, Zimay László, Erkel Lajos, Follmann Alajos, Csizik Károly, dr. Hubay Károly, Bellovich Imre, Póttagok: Pecz István, Székely Imre.

Vidéki választmány: Kovács Sándor (Losoncz), Oláh Károly (Nagykőrös), Huszka Odón (Szeged), Willenrotter Henrik (Kassa), Riszner József (Jászberény), Kovács János (H.-M.-Vásárhely), Lengyel Imre (Debreczen), Boda Vilmos (Szegszárd), Mikuleczky István (Miskolcz), Garam Jenő (B.-Cyarmat), Benigni Samu (Kolozsvár), Baksai István (Rimaszombat), Barta Endre (Szatmár), Aidinger Károly (Pécs), Zolcsák János (Ungvár), Joó Károly (Szentcs), gróf Esterházy Kálmán (Kolozsvár), Gaál Ferencz (Szabadka), Póttagok: Stadler Károly (Győr), Kovarcz Emil (Losoncz), Bayer Ferencz (Lőcse), Kerekes Samu (Maros-Vásárhely).

Az elnök megköszönvén a bizottsági tagok bizalmát, folytatja a közgyűlést. A már tegnap is jelzett királyhymnusz ügye került szőnyegre s Ábrányi indítványára elhatározott, hogy a 100 darab arany átíráttal az akadémiának adatik át pályázat kihirdetés végett, ugy azonban, hogy az orsz. dalegylet a 100 darab aranyat mint alapítványt teszi le és a pályázati feltételeket az akadémiára bizza. Tárgyalatott továbbá az a memorandum, melyet Bartay a miniszternek felterjesztett volt. Lengyel Imre depr. dalegylet elnökének amaz indítványa fogadtatott el, hogy a minisztert fölszólítják a memorandum pártolására. Sággh József felszólalt az ellen, hogy a létesítendő szeminárium a zenedével kapcsolatban álljon s inkább azt véli, hogy ez az orsz. m. kir. zeneakadémiával kötéssék össze. Felszólalása azonban nem vétetett figyelembe. A jövő évi orsz. dalverseny megtartásának helye került ezután szóba. Három dalárda küldött meghívót (pécsi, szegedi és kassai.) Az elsőnek meghívása elfogadtatott s így az 1886-ik orsz. dalverseny Pécsen fog megtartatni. Lengyel Imre a depr. dalárda elnöke azt indítványozta, hogy a jövő évi orsz. kiállítás alkalmával Budapesten egy rendkívüli orsz. dalárda-ünnepély rendezessék. Nem fogadtatott el. A losonczy dalárda 40 arany értékű díjat jelent be a pécsi versenyre. A közgyűlés folytatását holnapra tűzték ki. — Zichy Géza gr. táviratilag értesítette Huber orsz. karnagyot, hogy e hó 10-én Miskolcra érkezik. Ney Dávid aug. 9-én érkezett ide, hogy a díszhangversenyen közreműköd-hessék.

A ma esti hangversenyen 14 dalárda működik közre. Szabadon választott darabok kerülnek előadásra, melyek a következők: Szatmár: Huber «Hónifal», Jászberény: Palotási «Magyar dalok», Szentcs: «Szeresd hazádat», Kassa: Thern «Dalünnepen», Kolozsvár: Erkel Gyula «Dalünnepen», Szegedi polg. dalegylet: Rieger «Alföldi legény», Kecskemét: Huber «Cserebogár», S.-A.-Ujhely, Szegszárd és Rimaszombat: Huber «Fohász», Ungvár: Rieger «Ki a gonddal», Eger: Huber «Vékony haja», Szegedi dalárda: Mosonyi «Szellemileg».

MEYERBEER UTOLSÓ PARTITURÁJA.

— Henry Blaze de Bury emlékirataiból. —

I.

Az 1866. év egy estjén, midőn az operából kimentem, a boulevardon találkoztam egy barátommal, ki egy idegennel sétált; egy pillanatra megálltunk és mikor el akartunk válni, így szólított meg az idegen: «Igaz, hogy önnek szándéka Meyerbeer családja ellen pert indítani?» Igenlő válaszomra így folytatta: «Én kész volnék elvállalni ezt a pört és meg merem ígérni, hogy egyszerre megnyerem.» Nem vettem komolyan ezt az ajánlatot és elhagytam a társaságot.

Ezt az idegent Gambettának hívták.

De ne bölcsekedjünk itt a sors iróniájáról, mely okozza, hogy csekély ügyet nem akarunk oly férfira bízni, ki ma-holnap Franciaország ura és hogy e férfiu elvesz teljes erejében azon a napon, midőn legbiztosabban hitte, hogy rendelkezhetik önmagával és az országgal.

E pör története már most 16 éves és úgy jöttem megint rá, hogy hosszadalmas elbeszélését olvastam egy új folyóiratban (*Jelenkori nagy perek szemléje*). Hideg vérrrel, bíráló tekintettel vizsgálhattam ekkor azt az ügyet, melyből annak idején csak a végzést tudtam meg. Távol voltam Párisból a per folyama alatt és olyankor úgy is csak az írást viseltetik az ember figyelemmel, hogy érdekei forognak szóban. Így most úgy mulattam, mint valami új regényen, midőn a «Jelenkori nagy perek szemléje» hasábjában a *Meyerbeer utolsó partitúrája* című cikket olvastam. És minthogy jogi szemlében könnyen elvesz egy cikk a közönség szeméi elől, rászántam magamat, hogy a magam módjára fejtem ki ezt a tárgyat, vagy ha úgy tetszik, «az okmányt». Ime a bizonyítás, melyet ügyvédem irományából veszek kölcsön: «Blaze de Bury ur benyújtott az Odéonnak egy művet, melynek címe «Goethe ifjúsága»; ebben a színműben elő volt adva a költőnek egész élete; a harmadik felvonásban egy éjjeli jelenet fordult elő; M. de La Rounat, ki nemcsak ügyes igazgató, hanem tökéletes művész is, úgy vélekedett, hogy e jelenettel nagy hatást lehetne elérni, ha zenét irnak hozzá. Véleménye szerint nem olyan szintelen, melodráma-féle kíséretet kellett volna itt behozni, hanem valódi, a helyzethez alkalmazott zenedarabot; ily igények nyilván tulmentek a határon, mely belül a karmester szokásos közreműködése mozgott.

Hátha Meyerberrel beszélnek?» kérde M. Blaze de Bury. — M. de La Rounat nem érté ezt, vagy inkább tréfának vette; de midőn M. Blaze de Bury nemsokára visszatért a nagy zeneszerző határozott ígéretével, mégis el kellett fogadnia. Mi történhetett itt?»

Csakugyan, mi történt? Meglátogattam Meyerbeert, és a nélkül, hogy egy szót ismert volna darabomból, azon egy megjegyzésemre, hogy képzeletben van egy vázlat, melyet néhány óra alatt kidöntöttem, elhatározta, hogy közreműködik benne. Nyolcz nappal később ő szólított meg engem: «Átnéztem az én Goethémet, és sokat gondolkodtam az Ön darabjáról is, valamint arról, hogy hogyan vezessem itt be magamat hasznosan; mert az magától értődik, ugy-e, hogy mi nem akarunk operát írni?»

Lám, mekkora utat haladtunk előre. Nyolcz nappal előbb csak kis szíveségről, hézagoltóról volt szó, és ő azóta már odajutott, hogy egy nagy drámai mű feltételeit megbeszélje. Azért volt ez, mert Goethe neve lánggra lobbantotta képzeletét. Hisz Goethe jelölte ki őt már régen mint az egyetlen zenészt, a ki képes megírni a Faust-zenét. Erre a jóslatra Meyerbeer mindig gondolt, dicsekedett vele és bizonyára megvalósította volna, ha visszás körülmények nem hiúsították meg e tervet. Először Spohr, egy barátja, azután Gounod, egy kartársa, térítette el tőle. Goethe neve mellé az övét társul adni, szólni Margitról és Mephistophelesről, hacsak közvetve is, ez rögeszméjévé vált; utjában az én eszmémre akadt és én örömmel átadtam neki. Ha az ember Meyerbeerne adta át eszméjét, ez annyit jelentett, mint Polikratesként a tengerbe dobni a gyűrűt,

de úgy, hogy számítani lehet arra, hogy az ember ékes, aranyos talon viszontlátja, mikor nem is várja. Így gondolkoztam én abban az időben, mikor még voltak ábrándjaim.

(Folyt. köv.)

BAYREUTH.

Mekkába zarándokol a Mohamedánus Bayreuthba pedig a Wagneriánus. Így szól az egyszerű s igénytelen terjedelme dacára — sokat mondó jelige, mely a számtalan Wagner Richard sikerült arcképével ellátott levelező lapon, kacskaringós betűkkel eléggé szembeütően figurál!

Az a cultus, melyet e rendkívül geniális férfival üznek, oly csodálatos és eredeti módon nyer és nyert kifejezést, a milyen csodálatos és eredeti Wagner maga mint művész és költő, működésének elágazó fázisaiban volt.

Sajátságos, hogy ő volt az, a ki Jean Paul óhaját: «az ábrázoló színi művészetnek a zeneművészettel való egybekötését» feladatává tette, és hogy éppen Jean Paul működésének és halálának helyét, Bayreuth városát, ugyszólván eme óhaj megvalósítására szemelte ki. Sajátságos továbbá, hogy Wagner a zeneművészet híveit két pártra szakította, az egyik pártot korlátlan csodálatra ragadva — melyből bizonyos cultus fejlődött ki — míg ugyan ez alapon a másik párt megbotránkozását vitva ki magának, mindkettőt pedig geniúsának hatalmával legyőzte. Leghatározottabb ellenségeinek műveiben is Wagnerizmusokra akadhathunk, mi arra vezethető vissza, hogy befolyását ezek sem tagadhatják el, mindkét párt azonban igazságtalanságot követ el, mivel az egyik mindent a mi egyrészt nevével összekötetésben áll, másrészt eredetét tőle veszi, utánzásra méltónak tartja, a másik pedig kimélet s méltánylás nélkül egyszérien elítéli. Ezért az elsők, vak buzgalmukban Wagner legfeltűnőbb sajátágaival visszaélnak, az utóbbiak pedig ösztönszerűleg követik jobb geniúst abban a téves hiszemben, hogy — ez az ő sajátjuk! — Ellenségei minden esetre azon előnyben részesülnek, hogy Wagner csodálatos kifejező tehetségének befolyása alatt e tehetségéből akaratlanul a maguk részére is elcsajátítanak egy keveset, de ezt sem belátva, sem méltányolva, ellenségei maradnak ugyan, Bayreuthot azonban mégis fölkeresik.

Szerzeményeit részleteiben és teljes összefüggésükben ítélhetjük meg; első esetben magasztosságának hátrányára, a második esetben pedig fényes tehetségének szembeütőbb dokumentálására. Zenéje kétségkívül nagyszerű, de helyenkint vontatott és jelentéktelen, a contrapunktio ellenére szüntelenül kifejtett szólamvezetés által pedig néha meglepő, kellemetlen és kemény.

Ugy tetszik, mintha a disharmoniák feloldását szándékosan kerülve, minket mindazzal a mi nem szép, traktálni és geniúsát előttünk eltagadni igyekeznek, és csak miután ily módon megkínözva s kimerülve levegő után sovárjünk, tiszta és szép hangzatokkal szabadítja meg lelünkkel a kiállott szenvedésektől.

Csak ebből kiindulva magyarázhatom meg magamnak azt a sajátságos és hatalmas benyomást, melyet «Parsifal» minden felvonása a hallgatóra gyakorol.

Az egyes felvonások alatt ugyan elég szép jelenetet élvezhetünk, de feszesebb és vontatottabb jellegű mono vagy dialogusok — mint a milyenek «Parsifal»-ban fordulnak elő, előttem ismeretlenek. — A fáradság és kimerültség ugyszólván enyhévé teszi a hallgatót, de egész váratlanul az egész közönséget egy indulat ragadja el; szívesen követjük Wagner geniúsának intését, kéjtéljes buzgalom hat át bennünket, és csak akkor veszszük észre, mily varázserővel bír a zenekar, mikor tökéletesen elvonattunk a jelentől, képzelődésünk a színi helyiség sötétségéből kiragad és elvisz bennünket a szabad égboltozat alá, hol csodálkozva térünk vissza a valósághoz és magunkhoz.

Wagnert a költőt azzal kell vádolnunk, hogy költészetében kevésbé érthető mint zenéjében. Összefüggést «Parsifal»-ban keresünk nem szabad, de még a logika dolgában is szerény kosztal kell beelégednünk. Ennek megbíráhatására a tisztelt olvasót Wagner szerzeményeinek szövegeknyveire utasítjuk, melyek fölött a scenáris kiállítás nélkül is lehet ugyan itélni; de az ítélet módozatát zenéjére alkalmazni semmi szín alatt sem lehet, mert azokkal a kitűnő zenekari erőkkkel, a kik a Bayreuthi ünnepélyek alatt a Parsifalt executálták, minden bírálónak számolni kell.

Páratlan Wagner a scenáris képek teremtésében, melyeket a színpadon szemünk elé varázsol. Mily roppant tudományt, a legelénkebb phantáziával párosítva tanusítanak a színpadi gépészet terén tett intézkedései, melyek segítségével oly nagyszerű látványokkal lepi meg a közönséget, mint p. a repülő (Wandel) decoratiók.

Mily gyakorolt és ügyes szem szükségeltetik ahhoz, hogy a távlatlan segítségé és előnyös felhasználása által a nézőt a valóságból ki, — s ugyszólván a szereplőkkel együtt — a nagyszerű vadonokon és retentő örvényeken keresztül a Mansalvat hegy csucsára, innen pedig a Graal-várába vezessen.

Sőt a most felemlítendő s a színházra vonatkozó intézkedésekben is találkozzunk Wagner geniúsával. A színház maga igen egyszerű, egy magaslaton fekszik a város környékén, honnan gyönyörű kilátást élvezhetni; — az előadás megkezdését posaun harsogás jelzi, mi által a momentum ünnepélyessége már előre hirdette; — a színházi közönség magatartása csendes, mi nagyon alkalmas arra, hogy semminemű tetszésnyilatkozat a figyelmet és az ünnepélyes situációt ne zavarja; — a dísztelen és setét nézőtér, mely lehetetlenné teszi, hogy a közönség a színpaddal és mindennel mi azon van, külső fény kifejtésével versenyezzen, miáltal az alakok annál jelentékenyebbé válnak. A függőnyt nem mint minden más színpadon szokásszerű, felhuzás által lebbentik fel, hanem gyorsan nyílik jobbra és balra, minek következtében a színpad, decoratiók és a szereplők, egy szóval a jelenet egész teljességében, — nem rész-

letenként, hanem pillanat alatt áll szemeink előtt.

Igy tehát a zene, a költészet és a plasztika hármasszövetsége idézi elő azt a hatalmas benyomást, mely Wagner előtt a színpadon senkinek sem sikerült. Tiszta lelkiismerettel feledhetjük tehát hibáit; mert ha tökéletes képet akarunk magunknak a Bayreuthban látottak és hallottakról alkotni, akkor Wagner hibáit épp úgy fel kell magunkba venni, mint kiváló tehetségének egész vakító nagyságát.

Wagner halálának bekövetkezésével egyébiránt úgy az egyik párt lelkesültségének, mint a másik megbotránkozásának némi csökkenése volt észlelhető, s így tehát a két ellenfél assimilációját rövid idő lefolyása után elvárhatjuk.

Mielőtt e sorok írója értesítését befejezné, «Parsifal»-ra vonatkozólag a t. olvasók figyelmét még néhány megjegyzéssel veszi igénybe. Az előjáték — a Graal jelenetek gyönyörű harang-motívumai — a viráglányok chorusa, oly részletek, melyek scénáris díszítés és minden más hozzátétel nélkül is, megtennék azt a mély benyomást, melytől egyhamar alig szabadulhatunk.

Ha tekintetbe vesszük, miszerint a «Wagner egyesület» mindent elkövet, hogy még távol lakó zenebarátoknak is a legkényelmesebb s lehető legolcsóbb módon nyíljon alkalom a bayreuthi ünnepélyek meglátogatására, reméljük: hogy hazánkfiai is kezükbe veszik a vándorbotot és a jövőben tömegesebben fognak Bayreuthba zárandokolni, — mint a mostani Wagnerünnepélyek megnyitásakor, mely alkalommal hét magyar volt jelen.

MAJOR J. GYULA.

ZENÉSZETI HIREK.

~ AZ UJ KIRÁLYI OPERAHÁZ f. é. szeptember hó végnapjaiban fog megnyitani. Évek óta hallatszik, hogy új opera, egy eredeti magyar dalmű bemutatásával fogja emelni a megnyitás fényét, sőt már e műnek tárgyát és címét is megnevezték már: «István király» szerzője pedig ERKEL Ferencz. Most egyszerre az hírlik, hogy az új dalmű távol van még a befejezéstől és hogy a kilátásba vett határidőig nehezen fog elkészülni, arról pedig, hogy a megnyitás estjén előadható lenne, ma már alig van szó. Más oldalról ugyan félhivatalos színezettel, jött egy dementi, mely szerint a «Szent István» készen volna, de ez oly határozatlan alakban jelentkezett, hogy alig merünk neki hitelt adni. Így tehát a régi műsorból lesznek kénytelenek valamely alkalmas darabot kiszemelni ezen ünnepélyre. Állítólag egyveleget akarnak adni, *Bánk-Bánból*, *Lohengrin*-ből, balletet stb. Ez bizony a mi művészeti állapotainkról nem tesz valami fényes tanúságot. Midőn a prágai cseh nemzeti színház felépült — amely pedig nem is kizárólag operaszínház, hanem közösen szolgál a dráma és az opera művelésének — gondoskodtak arról, hogy a megnyitásra nem egy, hanem három eredeti dalművel rendelkezzenek, melyek közül a legsikerültebbet, a nem rég elhunyt SNETANA művét fogadták el elő-

adásra. Minálunk pedig akkor, midőn a magyar operának emelnek új, díszes épületet, midőn a nemzeti zeneművészet számára teremtjük az első állandó csarnokot, melynek bejáratánál büszkén odahegyezik a magyar nemzeti opera megteremtőjének kőszobrát, ugyanakkor világraszóló szegénységi bizonyítványt állítunk ki magunknak, midőn még egy eredeti dalművet sem vagyunk képesek produkálni ezen alkalomra! Szabad-e ennek megtörténnie, szabad-e magunkat kitenni a külföld gúnyolódásának, mely bizonyára nem fogja elmulasztani ezt a valóban szegényletes állapotot a magyar művészet ócsárlására és fitymálására felhasználni? Nemzeti becsületünk kérdése ez, mely parancsológ követeli, hogy a magyar dalszínház eredeti magyar operával hirdesse létjogát ország-világnak. Nem fessegetjük tovább e kényes kérdést, hanem felhívjuk a magyar királyi opera intézőit, hogy vagy igyekezzenek a «Szent István» című dalműnek befejezését siertetni, hogy az az új operaház megnyitásánál előadható legyen, vagy vegyék elő a másik eredeti operát, melyről a színházi moniteur már régen állította, hogy készen van. Sárosi-Schauer «Abencerage»-át. Hiszen ugyanaz a tisztelt lapársunk nem rég önérzetesen hirdette, hogy mily irigylendő helyzetben van a m. kir. opera, hogy megnyitása előtt már két jeles eredeti művel rendelkezik. Ha tehát az egyik még mindig késik, kezdjük meg a másik eredeti operával. De azt a szégyent, hogy az operát egyveleggel, opera és ballet-törredékekkel nyissuk meg, azt még annyi sok izléstelenség mellett, melyet a régi operaházban elkövettek, nem tartjuk képzelhetőnek. Mert legrosszabb esetben talán csak mégis valamely klasszikus, vagy akár nem klasszikus dalművel lehetne beérni; a potpourri-k izléstörő gyakorlatát hagyjuk meg a vidéki vándorszínész társulatoknak.

~ AZ ORSZ. M. KIR. ZENEAKADÉMIA-n a beiratkozások a jövő 1884—85. tanévre f. évi szeptember hó 1—3. napján, d. e. 10—12 óra közt tartatnak meg a titkári hivatalban (sugárut 79. sz.). A felvételi kellékek a következők: Az orsz. zeneakadémia növendékei lehetnek nem- és származásra (honosságra) való különbség nélkül, még pedig ifjak: életük 15-dik, nők 16-dik évének betöltése után, a mennyiben az általános műveltség azon fokát elérték, mely az előszabott tananyag felfogásához megkívántatik és határozott zenészeti hajlammal bírnak. Azon tanosztályokban, hol a tanítványok száma meghatározott, első sorban a honfiak veendőek fel, s csak ezek által el nem foglalt helyekre vétethetnek fel külföldiek is. Ezenfelül megkívántatik: a) A zeneszerzési főtanszak I-ső osztályába való felvételnél a zenészet elemi részeinek ismerete s a zongorajátékban való jártasság. II. oszt. Zongorajáték és az összhangzattan alapos ismerete. III. oszt. Előhaladóbb készségi fok a zongorajátékban és az ellenpontozottan ismerete. IV-dik osztály. Zongorajáték (mint a III-dik osztálynál) és a zeneszerzéstani elméleti és gyakorlati ismerete. b) A zongora (fő) tanszak I-ső osztályánál: Valamennyi kemény és lágy hangrovat elméleti és gyakorlati ismerete, példaképpen a Czerny-féle «Schule der Geläufigkeit» és Haydn könnyebb sona-

táiban előforduló technikai és rhytmikai nehézségek megoldása, a zenészet elemi részeinek ismerete. II. oszt. A megelőző osztály tananyaga, az összhangzattan elemi részeinek ismerete. III. oszt. A megelőző osztály tananyaga, összhangzattan. IV. oszt. A megelőző osztály tananyaga, ellenpontozat. e) Az orgona tanszak I. osztályánál: a zenészet elemi részeinek ismerete és zongorajáték. II. oszt. Az előbbi osztály tananyaga, az összhangzattan elemi részeinek ismerete. III. oszt. A megelőző osztály tananyaga, összhangzattan és ellenpontozat. d) A magán-éneknél rendszerint, még pedig ifjakra nézve a betöltött 18. nőkre a betöltött 16-dik év: egészséges testalkat, jó hang és a zenészet elemi részeinek ismerete és zongorajáték. e) A hegedű tanszak I. osztályában: a diatonikus hangrovatok; a törött, kemény és lágy hármások, valamint a szűkített hetes-hangzatok játszása három oktávan keresztül; e hangrovatok harmadokban, hatodokban és nyolcadokban kettős fogással két oktávan keresztül; továbbá — példaképpen — Huber Károly hegedűskolaja negyedik kötetében foglalt tananyag, nemkülönbön Kreutzer 42., Fiorillo-Spohr 36., Rhode 24. és Gaviniér gyakorlatainak, végre Kreutzer, Viotti, Rhode és Spohr hangverseny tanulmányainak ismerete és helyes, szabatos előadása. II. osztályában: az első osztály tananyagának kitérő sikerrel történt befejezése mellett az újabbkori mesterek (Beriot, Vieuxtemps, Mendelssohn, Bruch stb.) műveinek; továbbá Bach Sebastyén és Beethoven szerzeményeinek kellő ügyességgel és helyes zenészi felfogással való előadása. A hegedű (mély hegedű) tanszak növendékei egyszerűsmin a klasszikus kamarai zene művészi előadásában is gyakorlati oktatást nyernek. f) A karének-tanszagnál: hangjegyek ismerete, zenészeti hallás, némi találati képesség. A beiratásnál mindenki 5 frt felvételi díjat fizet. A tandíj a zeneszerzési, a magánének és orgona tanszagnál 50, a hegedű és zongoratanoszaknál 70, és a karéknél az 1 frt beiratási díjon kívül 10 frt.

~ NÁDAYNÉ ASSZONY szombaton lépett föl a szünidők után először a bécsi operaszínházban. Az apródót énekelte Verdi «Alarcosbál»-jában, pihent hanggal, nagy hatással.

~ A BÉCSI OPERASZÍNHÁZBAN december hó folyamán másod ízben előadják Wagner Ríkhárd összes dalműveinek sorozatát («Parsifal» kivételével).

~ GOUNOD, új oratoriumát, melynek címe «Mors et vita», jövő évre fogja Birminghamben előadatni, hol «Redemption» cz. művét is adták először. A zeneszerző egy levélben, melyet Birminghambe írt, azt mondja: A szerzemény egyes részletei még nincsenek megállapítva. Csak általános eszméjét fejthetem ki ma, mely azonban, úgy hiszem, eléggé meg fogja világítani a mű lényegét és jellegét: a szerzemény két részre oszlik. Az első teljes miséből áll requiemmel, egészen hasonlóan a katolikus Missa prodefunctis-hoz; néhány betoldott rész könnyen elhagyható, ha a requiemet egyházi temetésnél adnák elő. E részek szövege a szentírásból és az egyházatyák műveiből van véve. A mű második része, mely az életre vonatkozik, sz. János jelenéseiből (XXI.

is, mégis aránytalan magasságuk által kedvezőtlen benyomást gyakorolnak. A legrosszabb azonban a dologban és majdnem megfoghatatlan az, hogy nincs mellettük oly helyiség, a hol a készleteket ideiglenesen el lehetne helyezni és — ha a tanító esetleg látogatásokat fogad — a modellek látatlanul visszavonulhatnak. Az előszobák, melyek itt-ott találhatók, e célnak természetesen nem felelnek meg.

A műegyletből.

WOPFNER József pompás tájképeit, melyeknek tárgyát különös előszeretettel a Chiem-tó vidékétől kölcsönzé, eddigelé idyllikus motívumokkal szokta ékesíteni és ez által a mi és különösen az észak-német műbarátok korbácsolva lett. Legújabb és legterjedelmesebb művével, az «Üldözés»-sel azonban Wopfner oly térére lépett, mely eddigelé teljesen idegen volt előtte, t. i. a dráma-tragicaira — és igaz örömmel tapasztaljuk, hogy e téren oly erővel és energiával mozog, melyet eddigelé nála nem ismertünk.

Epp oly átalakulási folyamat ez nála, mint a milyenen barátja és honfitársa Schmid Mátyás «Menekvés» című festményével ment át. Borzasztó vihar embermagasságnyira korbácsolja a Chiem-tó hullámain; e hullámok egyikén több személyvel terhelt rozoga lélekvesztő lebeg. Az erdőörök orvvadászokat kutattak fel; ezek a tomboló tóra menekültek előlük, az üldözők pedig egy zsandárt vevén segítséggül, egy másik csónakon, melynek evezőit néhány férfi és egy izmos némbert kezeli, követik őket.

Egy borzeb is van az üldöző csónakon, mely ösztönszerűleg részt vesz az üldözésben, a mennyiben a menekvők felé néző gazdája mellett szaglászva, izgattottságtól lihegve, a menekvő csónak után néz. A helyzet az elemek háborgása által csak nyer érdekességében; mindkét oldalról, üldözők úgy mint üldözöttek, az erők a legmagasabb fokra csigáztatnak és a legközelebbi fél óra kell, hogy döntsön az üldözöttek sorsa fölött.

E festmény olyannyira bővelkedik jellemző részletekben, hogy az ember nem tudja, mit emeljen ki különösen. — BUCHBINDER, egy eddig kevesbé ismert művész, «Nehéz zenedarab» című kabinetképecskéjében, a mi az előadás gyengédségét, az érzés finomságát és a színezés tisztaságát illeti, elsőrangú miniatúr-festőnek bizonyul; sajnos azonban, hogy ezen előnyökkel a rajz gyengesége áll szemben. Hogy csak egy részletet említsünk, az ifju zenész hátsó részletei oly kevéssé vannak kifejlődve, hogy a néző alig foghatja fel mint képes ülni. Testének körvonalai is a számoly alacsony voltánál fogva épezzéssel nem szépek: a balláb rüt zeg-zugot képez. Ha a művész ezentúl ily kibáktól ovakodni fog, a legfényesebb jövő várakozik reá. — LESKER férfi-arckép tanulmányában benső élet pezseg és élénk, üde színezése, által igen kellemesen hat. — BLUME Odön, kit a legutóbbi itteni nemzetközi műkiállításból «Születésnap reggelén» című festményéről igen előnyösen ismerünk, «Bölcsődal»-ában kedves tárgyat kellemes gyengédséggel dolgozott fel. — RÖTH Fülöp rajzban és színezésben egyaránt kiváló tájképet állított ki. Ehhez SPLITT-

GERBERNEK, az ügyes tájképfestőnek egy vidám hangulatu vonzó kis képe csatlakozik. PESKE egy pár gyermeket festett hazájából, kik közül az egyik ép fölérredt, a másik pedig még alszik, mely tárgynál eszméről alig lehet szó. BACH A. «Czigánytábor» kellemes hatást szül; Schütze istálló képében azonban hiányzik a felfogás és előadás megkívánható naivsága, Speier «Beduinok» című festményében, úgy látszik, Horace Vernet-féle tradíciókat akar felidézni, melynek szín-padiassága azonban ma már alig talál kedvelőt. HEUSELES festményén «A walterthali vadászaton» néhány belső élet nélküli alakot látunk. Az alakok — különösen a leányokéi — visszataszító babszerű merevek. SWERTSCHKOFF három új csendéletének egyikén egy hatalmas tőköt, néhány kalarábit és egy füstölgő — vulkánt látunk; oly compositio, melyet sehogy sem vagyunk képesek megérteni.

HUTH: «Németalföldi halászok» című festményén a világos ég visszugárzása a csak kevéssé hullámzó tóban helyes felfogással van visszaadva. ANDERSEN LUNDBY felülmulhatlan téli tájképeinek egyikét állítja ki. Bár a távoli kék és a tóval fődött hegyek igazaknak nevezendők, erős színezésük által az egésznek nyugodtságát zavarják. KAUFMANN H. «Rauflustig» című festményéhez nagyobb alakot választott mint ezelőtt szokott és a választás csak helyeslendő, mert a képben rejülő drámai elem megkívánja azt. Két felvidéki a korcsában annyira összeveszett, hogy egyik, egy herculeusi alaku férfi, kést vont és ezzel fenyegeti ellenfelét, ki épen kőkorsóját készül ellenfeléhez vágni, mely szándékában azonban egy asszony által megakadályoztatik, míg a másikat három férfi tartja vissza, nehogy szerencsétlenség történjék. Az asztalnál ülő békeszerető és szomszédja oly csoportot képeznek, mely nem csupán a közönségnek, hanem minden műértőnek rokonszenvét kivívja, mert kiváló szépséggel van rajzolva. A színről ismerhető meg a mester. BLEDERMANN-ARENDT aszszony «Megzavart reggeli»-je nagyobb kedvvel van festve mint a macskák. WEBER MARIA kisasszony szereti a különöztséget, mely nem ritkán árt szép tehetségé szülőtteinek. Áll ez a szép nyaraló nőről is, ki közel egy faluhoz sétálni megy. GENISEK, valószínűleg cseh művész, «Bozena cseh királyt» festette, kinek — ösztínt megvalljuk — sem életét, sem kormányzatának történetét nem ismerjük. Csak azt írjuk le, amit láttunk. A király, egy szépen termett ifju férfi, épen vadászatról tér haza; de úgy látszik, csupán pár nyulat ejtett zsákmányul. Az ifju ur női szépség iránt valószínűleg nem érzéketlen, mert néhány fiatal leány láttára egy közeli árokban lovát oly erővel rántja vissza, hogy attól kell félnünk, miszerint a ló feldől. A meglepetés mindenesetre kellemes, mert míg a szépek legnagyobb része félve húzódik az árokba; a legszébb közülök kimagasodva áll, még pedig oly öltözékben, mintha ép a fürdőbe akarna lépni. Minthogy azonban a víz nagyon sekély, az ifju nők — úgy látszik — csupán egy kosár ruhát akarnak kimosni, melyet egyik előttük visz. Mire való azonban e messze menő docolettálás? Kár, hogy a szép gyermeknek oly

vastag bokacsontjai vannak. A színezés különben olyan édes mint a méz. Luttheroth «Velencei est»-je telített színei által tűnik ki; Baum pedig «Mecklenburgi városában» az egykoru németalföldi művészek munkáit látszott mintául venni, míg ellenben LINGER két velencei tengeri képében tulságosan törekszik vakító színhatást idézni elő. Ha BURKHARDT «Vak koldusnőjéről» is megemlékezzünk, ez csupán azért történik, mert reánk kizárólag egy életnagyságu tanulmány benyomását gyakorolta.

M. F.

KÉPZŐMŰVÉSZETI HIREK.

~ A NEMZETI MUZEUM KÉPTÁRÁNAK rendezése oly serényen folyik, hogy már a napokban teljesen be lesz fejezve s a képtár a nagy közönség számára megnyílik. Az újárendezés szerint a képtár beosztása a következő: A folyosóban ki lesznek állítva: a történelmi mellszobrok és főszöntvény-domborművek; az I. teremben: magyar művészek másolatai külföldi művek után; a II., III. és IV. teremben két mű kivételével magyar művészekről eredő művek; az V. teremben újabbkori képek külföldi művészekről; a VI. teremben az uralkodó ház arcképei és az uralkodókra vonatkozó epizódok; a VII. teremben újabbkori képek külföldi művészekről, míg a VIII. terem az újabban szerzendő képeknek tartatik fenn. Az összes régi képeket az országos (Esterházy) képtárba tették át. A muzeumi képtárban tehát most kizárólag csak újabbkori képek vannak. Az arcképeket a létesítendő történelmi arcképcsarnok számára engedik át, és mihielyt a királyi várbaráiban a helyiségek elkészülnek, oda fogják azokat átszállítani és azonnal megkezdi a rendezést.

~ JÓZSEF FŐHERCEG leányai Mária és Margit főhercegnők, mint a H—k írja, az ecsetet valódi művészettel kezelik s mindketten már több képet festettek egy ismert festőművész tanácsai és vezetése mellett, ki e czélből gyakran felkeresi az alesuthi fejedelmi művésznőket. Mária főhercegnő csak a napokban fejezett be Murillo után egy igen sikerülten másolt Madonna-képet, melyet a főhercegnő Stefánia trónörökösének szánt, Margit főhercegnő pedig a virágfestésben igen gyorsan haladt s képei eredetiség, színezés és kompozíció tekintetében meglepők.

~ ALBRECHT DÜRER SZOBRA GYULÁN. A nürnbergi halhatatlan művész, Albrecht Dürer, tudvalevőleg magyar, békésmegyei családból származott. Mint azt Haan Lajos jeles monográfiájában minden kétségen felül bebizonyította, a nagy művész atyja a Gyula mellett egykor létezett Ajtós faluból vándorolt ki Németországba és neve csak az Ajtós német fordítása: Thürer, a melyet csak Albrecht változtatott át Dürerre, bár korábbi művein Thürernek is írta magát. Jankovics Gyula fiatal rajztanárjelölt Albrecht Dürer sajátkezűleg olajba festett arcképe után most, több városi szakember felügyelete alatt, megmintázta a mester életnagyságu mellszobrát és annak gipsz-öntvényét a békésgyulai muzeumnak ajándékozta, hogy a szobor hirdesse Albrecht Dürer békésmegyei származását.

„HARMONIA”

zongoratermében (váczi-utca 3.) alábbi bécsi zongoragyárosok gyártmányai raktáron találhatóak:

J. Heitzmann és fia

cs. kir. udvari zongoragyáros.
Elsőrangú gyár, mely különösen arról nevezetes, hogy a legtartósabb hangszereket készíti. Zongorái az egész világon el vannak terjedve. S mindenütt egyaránt kelendőségnek és kedveltségnek örvendenek. Birja a legmagasabb kitüntéseket.

Zongorahangoló

lakkzime megtudható a „Harmonia” zeneműkereskedésben.

F. WOLLEK

Olcsó közép minőségű tetszetős zongorák.

EHRBAR

világhírű zongorái.

Ezen hangszerek a zongoragyártás remekei közé tartoznak. Tartósságra utólérhetlenek, ezen tulajdonságnak köszönheti a gyár nagy hírnevét.

Kaphatók:

Salon Stuez, diófa
fekete
kereszt-hurozott és egyszerű.

Schmidt Ferencz

Bösendorfer tanítványa.
Jó minőségű tartós zongorák:
Rövid salon, diófából
fekete
Arjegyzekek küldeték díj nélkül.

Wessely Márton

zongoragyáros.

Különös specialitás az úgynevezett „Diminutiv” zongora, legkisebb alak s mégis erős, tömör hang. Bármilyen kicsi szobában is elfér. Az egész zongora 1 $\frac{1}{2}$ méter. Különféle érmek.

Hamburger Károly

bécsi zongoragyáros, készít kitűnő zongorákat, melyek a „Harmonia” zongorateremben folyton készletben tartatnak és jutányos áron kaphatók.

Stahl Ferencz

Kitűnő zongorákat készít, melyek nagy kedveltségnek örvendenek.

HESSE L.

nemcsak, hogy szakértelemmel kezeli a hangolást, hanem mint volt zongorakészítő a hangszerek javítását is magára vállalja.

HEITZMANN NÁNDOR

Jó minőségű tartós zongorák,
Rövid salon diófából
« « fekete

POKORNY

Zongoráit ajánlja a közönség figyelmébe.

Nemecske József

zongorák. Tartós kitűnő hangszerek. Különösen ajánlatosak iskolák számára.

Zenetanárok lakkzime.

ZONGORA:

Bartay János, nemzeti zened. t. váczi-u. 10.
Deutsch Willy, bálvány-utca 18.
Drescher Raimund, kerepesi-ut. kerep. udv.
Erney József, nemz. zen. t. kerepesi-ut 24.
Gobbi Henrik, m. kir. orsz. zeneakadémiai tanár. Ferencz-József rakpart 18.
Klinger Sándor, sugár ut 23. III. em. 9. ajtó.
Kont Ilona, sugár-ut 60.
Koschirz János, sugár-ut 89.
Major J. Gyula, váczi-körut 17.
Rausch Károly, nemz. zened. tan., Hunyady-utca 3.
Schütze Rezső, nemz. zened. tanár, nagy korona-utca 4.
Sipos Antal, magán zeneakadémia tulajdonosa, Kecskeméti-utca „Geist”-ház.
Somogyi Mór, Zrínyi-utca 3. sz. I. em. 19. a.
Vajdaffy Béla, nemz. zened. tanár, külső dob-utca 49.

HARMONIUM ÉS ORGONA.

Erney József, kerepesi-ut 24.

ÉNEK.

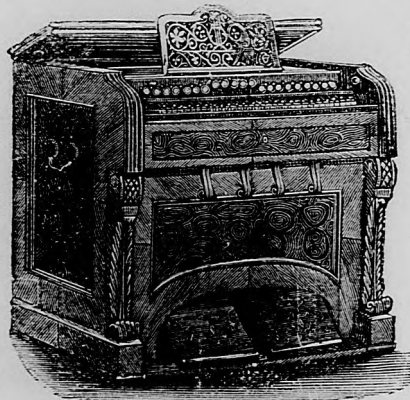
Henderson Mary, aranykéz-utca 2. sz.
Igerics Katalin, Lipót-utca 6.
Passy-Cornet Adél, m. kir. orsz. zeneakadémiai tanár asszony, muzetum-körut.
Schmidt József, Lipót-utca 19.

ZENESZERZÉS.

Breisach Szidor, váczi-körut 29. III. em. 8.
Erney József, kerepesi-ut 24.
Major J. Gyula, váczi-körut 17.
Nicolitsch Sándor, m. kir. orsz. zeneakadémiai tanár, Kazinczy-utca 17.

HEGEDŰ.

Gobbi Alajos, nemz. zen. t., magyar-u. 36.
Kis Péter, nemz. zened. tanár, Sándor-u. 5.
Mészáros Imre, nemz. zened. tr. fűzöltő-u. 10.

A legkitűnőbb
HARMONIUMOK
Tietz Péter utóda
Kotykwicz Teofil
gyára.

A legjobb minőségű harmoniumok nagy választéka. Hangverseny- és salon-harmoniumok. Prolongement és percussióval templomok és iskolák számára 100 forinttól fölfelé.

Több évi jótállás.
Arjegyzekek kiváratra bérmentve küldetnek.

„Erste Productiv-Genossenschaft der Klaviermacher”

Arany- és más magas érmekkel
kitüntetett gyár.

WIEN.

Verschiedene goldene Medaillen und
andere hohe Auszeichnungen.

Bécsi zongoragyár Produktiv-szövetkezet

kitűnő gyártmányok, melyek minden tekintetben kiállják a versenyt a leghiresebb zongorákkal.

KAPHATÓK:

Barna egyszerű hurozott

Barna kereszt-hurozott

Fekete egyszerű hurozott

Fekete kereszt-hurozott

Egyedüli főraktárunk Budapesten (váczi-utca 3. szám), a „Harmonia” zongorateremben.

ELSŐ HAZAI ZONGORAGYÁR.

Az országos m. kir. statisztikai hivatal kimutatásai szerint hazánkba évenként körülbelül másfél ezer zongora hozatik be Bécs és a külföld többi hangszertermelő piacairól.

Ezen zongorák ára fejében évenként körülbelül 600,000 forint vándorol ki az országból idegen ipartelepek gyámlatására és felvirágoztatására.

A bécsi zongora-műipar nagyrészt a magyar pénznek köszöni virágzó állapotát s rohamos fejlődését több mint 200 kisebb-nagyobb gyáros nagyrészt hazánk szükségletének kielégítésére dolgozik.

S miért van ez így?

Mert hazánkban nem létezik jelenleg egyetlen nagyobb gyártelep, mely az óriási szükségletnek csekély arányban is meg tudna felelni.

Mióta a külföldön is hírnévre szert tett „Beregszászy Lajos“-féle jeles magyar zongoragyár beszüntette működését s érdemdús megalapítója visszavonult a magánéletbe, a magyar zongora-műipar továbbfejlődése is megakadt, úgy hogy jelenleg alig 30—40 drb. zongora készül tényleg hazánkban.

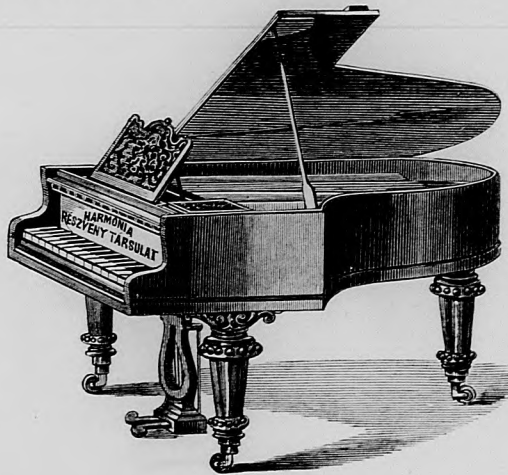
A magyar ipar már nagyrészt felszabadult a külföld nyomasztó befolyása alól s csak egy némelyik ága tengődik még az idegen sorvasztó behatás mellett, ezek közé tartozik a zongora műipar is.

Ezen bajon vélt segíthetni a „Harmonia“ magyar zeneművészek részvénytársulata“ midőn 60,000 frtnyi tőkével az „ELSŐ HAZAI ZONGORAGYÁRT“ megalapítá, mely működését 1884. évi ápril havában megkezdette.

„Az első hazai zongoragyár“ Budapestén Huszár-utca 7. szám alatt fekvő külön e célra berendezett nagyszerű gyárhelyiségekben készíti zongoráit, melyek orsz. nevű szaktekintélyeink bírálata szerint a bécsi zongorákkal teljesen versenyképesek.

A társulat igazgatósága pénzt és fáradságot nem kimélve a legnevesebb gyárakból első rangú munkaerőt szerződtetett, mely szakavatott vezetés alatt évenként 300—400 drb. zongorát képes előállítani.

A gyártmányokra a legjobb minőségű, tartós, kifogástalan anyag fordítatik s a zongorákért teljes garancia vállaltatik.

Szalon stutz-zongora.

Hogy azonban ezen egyetlen nagyobb szerű magyar műipar telep a konkurrenzia terén sikerrel kiállja a versenyt a bécsiekkel és külföldiekkel, — szükséges, hogy a hazafias magyar közönség pártfogásába vegye s akkor évenként százezrek fognak az országban maradni, sőt idővel a keletnek fekvő szomszéd államok is Budapestről hozatván zongora-szükségletüket, százezrek fognak nemzetgazdasági nyereségkép hazánkba befolylni.

A „Harmonia“ „Első hazai zongoragyár“ zongorái nem csak jobbak, tartósabbak mint a bécsi középárú zongorák, hanem aránylag olcsóbbak is.

A FÖNTEBBI RAJZ SZERINT KÉSZITTETNEK:

Fekete és barna szárnyzongorák (<i>Concert-Flügel</i>)	550 frttól 700 frtig.
„ „ stutz-zongorák (<i>Salon-Stutz</i>)	480 frttól 600 frtig.
„ „ legrövidebb mignon-zongorák 1 ¹ / ₂ méter.	480 frttól 600 frtig.
Rövid zongorák olcsó kiállítással.	360 frttól 450 frtig.

Vidékről jövő megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesíttetnek. Játszott zongorák ujjakkal becséreltetnek.

„Az első hazai zongoragyár“ mindennemű javításokra is be van rendezve. Játszott zongorák újra huroztatnak, bőriztetnek s teljesen használható karba helyeztetnek. Hosszú szárny-zongorák rövid stutz-zongorákká átalakíttatnak.

Az igazgatóság vidékről jövő kérdésekre felelettel s tanácsccsal szolgál — becsérlés esetén pedig ügynökét az illető helyre saját költségén elküldi.

A társulat zongoratermében azonkívül kaphatók iskola-harmoniumok és hangverseny-harmoniumok.

A „HARMONIA“ RÉSZVÉNYTÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA.